

talde, Livsløgne, og ſige rent ud, at Kongen har forſt og fremmeſt ſin Menneſkerettighed og ſin Menneſkeværddighed til at have ſin egen politiffe Mening og handle derefter. Jeg brugte Udtrykket Livsløgn, og jeg tror, at det forſtaas, ſom det ſkal, med Hentydning til Henrik Ibjens beſjendte Skueſpil „Bildanden“, hvor Gregers Werle kommer paa den ene Side med den ideale Fordring, men fra den anden Side betegnes denne af Doktor Kelling, ſom jeg i dette Tilfælde holder med, ſom Livsløgner. Nei, det er en af Grundene til den Demoraliffation, ſom breder ſig i det politiffe Liv, haade til den ene og den anden Side, at vi ikke kunne være tilſtrækkelig ſande i vore Forhold. Der er meget i den Henſeende, ſom maa oprøre Ons Sandhedsfølelſe. Noget Bignende finder Sted med Henſyn til et andet Udtryk i denne Adreſſe, og det er Slutningen af Adreſſen, at det er vort trøſtige Haab, at „Kongens Viſdom vil mødes med Folkets Dufter.“ Jeg forſtaar ikke, at en æret Samtidig, ſom jeg vil udtrykke mig, ikke i denne Sal men udenfor, offentlig paa Tryk har troet i denne Adreſſe at finde en Fornægtelſe af Kongens Indſigt. Det er jo tværtimod det Modſatte. Men paa den anden Side vil jeg ikke være med til et ſaadant Smigreri, ſom jeg kalder det, at tale om Kongens Viſdom. Thi hvad er det at være viis? Hvis der var Tale om en Valgſonge, hvis der ſkulde vælges en Konge i dette Dieblit, ved jeg virkelig ikke, hvor jeg ſkulde kunne finde Nogen tilſtrækkelig viis til at give ham min Stemme. At være viis er noget ſaa ophøiet, at hvis jeg var Konge, vilde jeg anſe det for en Fornærmelſe, om man talte til mig om Kongens Viſdom. Ja, det kunde synes undeligt, at jeg ſaa ikke har ſtillet Vædringsforſlag dertil. Det kan jeg ikke magte, men hvad jeg kan magte, det er, at afrive denne Adreſſe alle diſe intetſtigende Tvibloomſer, ſaaledes at jeg kan føle mig overbevist om, at ſkal der en Gang i Fremtiden vedtages Adreſſer, ville de ikke findes paa dem. Der er et Udtryk i Adreſſen — deri kan jeg give det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 1ſte Valgkreds (Thomſen) Net — ſom forekommer mig kunde være heldigere affattet. Hvad Meningen er, er jo klart nok, men det gjælder i alle ſlige Tilfælde ikke alene om at affatte Ordene ſaaledes, at den kan forſtaas, men ogsaa ſaaledes, at den ikke kan miſforſtaas. Det er det Udtryk: „Det beror paa Deres Majestæts Beſlutning, om vi nu ſtulle aabne et nyt Afſnit af den politiffe Kamp, lidensſtabeligere og farligere end nogen, vi hidtil have kjendt, i hvilken Grundlovens Bud ſtulle vrides og forvansktes ved ſoſtiſte Fortolkninger“ o. ſ. v.

Deri har ogsaa en æret Samtidig — dog ikke her i denne Sal — villet finde en utilfløret Truſel om at vække Broderkrig i Landet. Jeg er overbevist om, at ligesaa lidt ſom noget ſaadant er min Henſigt, ligesaa lidt har noget eneſte Medlem i denne Sal en ſaadan Henſigt, og jeg tror ikke, at det ærede Medlem fra Frederiksberg Amt mener, at dette „vi“ med Kette ſkal have Henſyn enten til dem, der ſige Ja, eller dem, der ſige Nei til denne Adreſſe. Men jeg tror, det ſtaaer udtalt ganſke i Almindelighed ſom Noget, der kan blive Følgen af det, vi komme ud i, derſom der ikke inden den 1ſte April findes en mindelig Udgang paa Striden. Jeg har nu udtalt mig om Adreſſens Form, og naar jeg derfor, uagtet Alt, hvad jeg har at udsætte paa Formens, ikke deſto mindre mener at kunne ſlutte mig til Kjærnen i Adreſſen, er det nærmere af Henſyn til det overordentlig vigtige, det kritiffe Dieblit, hvori vi befinde os. Jeg tror, det er rigtigt at komme med en Meningsudtalelſe med Haab imod Haab, at udtale et ſidſte Ord, inden vi ſtyrtes ud i det mørke, bundløſe Dyb, ſom Ingen af os kjender Noget til, og ſom vi ikke kan vide, naar vi igjen komme op af. For at finde en Udgang, en Løsning paa en ſaadan Konflikt, kan det viſnok ikke nytte nu med ſaa kort Tid for os — kun en halv Snes Dage — at ville tro, at Folket kan kiſte Mening. Nei, ſkal Løsningen komme, maa den nødvendigviis komme fra anden Side og paa anden Maade. Vi ſtaa paa en Skillevej, og det er endnu ikke for ſent at vælge den Vej, ſom kan bringe os den eneſte Løsning: Paa den ene Side Udſigt til en jævn, rolig Udvikling i en uoverſuelig Fremtid, paa den anden Side Riv og Strid og maafſke Broderkrig med uberegnelige Følger; paa den ene Side Frugter gjennem en Række af de meſt paatrængende Reforme, paa den anden Side en Standsning af alt frugtbar Arbejde til Folkets og Fædrelandets Vel, maafſke endogſaa Rigets Undergang. Naar jeg udtaler Tanken om Muligheden af Reforme, vil jeg udtrykke, hvad der viſt er Manges inderſte Duſte, og det er, at der banker en ſaadan Reformlyſt, der findes hos Folket en ſaadan Reformtrang, at naar det kunde lykkes at faae Statsmaſtinen i Gang igjen, er jeg overbevist om, at ſelv de, der ville ſtandſe den, nu, kunne ikke gjøre det i en nærmere Fremtid. Der er en Ting til, ſom ſtaaer paa den ene eller anden Side af Skilleveien. Det kunde maafſke synes underligt, at jeg, hvis Mening er tilſtrækkelig beſjendt i den Henſeende, netop vil komme med det. Der ſtaaer paa den ene Side Kongemagtens Befæſtelſe og paa den anden Side, at Kongemagten